

A SZERZŐK

WOLFGANG BORCHERT

Tíz évvel ezelőtt, 1947-ben halt meg Wolfgang Borchert, a nagy pacifista és SS katona, aki megjárta az orosz frontot, s közben két ízben halálra ítélték Hitler vészbírái. Végül is a koncentrációs táborból szabadították ki a szövetségeseik. Egészsége azonban tönkrement, életét nem tudták megmenteni. Páratlanul megrázó, lírai, tömör novellái a német novellairodalom gyöngyszemei. Mindössze néhány évig írt, a háború után. Novellái nálunk is megjelentek szerb-horvát nyelven.

Halálos betegen írta itt közölt, eddig ismeretlen írását. Utolsó munkáinak egyike. Először a hamburgi »Die Welt« közölte, halálának 10. évfordulója alkalmából, múlt év novemberében.

JANEZ MENART

A fiatal szlovén költőnemzedékhez tartozik. 1929-ben született, Mariborban. Három szlovén költőtársával *Pesmi štiri* címmel verseskötényt adott ki. (1953.) Újabb, önálló verseskötönyve a *Prva jesen*. Jelenősek angol és francia műfordításai. Az itt közölt verseket Fehér Ferenc, a fordító válogatta a költő két verseskötönyéből.

DEÁK FERENC

1938-ban született, a bánáti Ittabén. Iskolába járt Zrenyaninban, Szabadkán. Most Noviszádon, az iparművészeti középiskolában keramikát tanul. A festészetet is eredménnyel műveli. Versei újságokban jelentek meg.

GULYÁS JÓZSEF

1937-ben született, a Szabadka melletti Ludason. Szegény sokcsaládos földmunkás szülők gyermeke. Az elemi iskola négy osztályát végezte el. Tizen-négy éves kora óta alkalmi munkás. 1951 óta ismerkedik az irodalommal, azaz: olvasgat, jobb irodalmi műveket.

1952-ben rajzolni és festeni tanult, igen eredményesen. Versei újságokban jelentek meg.

PADDY CHAYEFISKY

1955-ben a newyorki televízió bemutatta Paddy Chayefsky addig alig ismert fiatal amerikai író *Marty* című egyórás drámáját. Óriási sikert aratott. A közönség elárasztotta levelekkel a televíziós társaságot. Ezt írták: »Több ilyen darabot adjatok. Ez az igazi élet, önmagunkra ismerünk benne.« Még ugyanabban az esztendőben, maga a szerző által végrehajtott jelentéktelen bővítéssel filmre vették a kis televíziós játékot. A *Marty* mint film is óriási sikert aratott. Elnyerte az Amerikai Filmakadémia három díját, három Oscart: a forgatókönyvéért, a rendezésért és a legjobb férfiszerepért, azonkívül ugyanabban az évben a cannesi film-szemlén is első díjjal tüntették ki. A *Marty*-val úgyszólván új műfaj tört be a televíziós játékokba, az úgynevezett »kisember drámája«. A *Marty* klasszikus televíziós darab lett.

Ugyanennek a szerzőnek egy másik televíziós darabja, a *Legénybúcsú* szintén nagy sikert aratott a televízión, de még nagyobbat a filmvászonon, jóllehet cselekménye nem olyan egyöntetű, mint a *Marty*-é.

HENRI LHOTE

Ismert francia festőművész, az 1955 évi francia nemzeti képzőművészeti díj nyertese, nem egy képéért, hanem életművéért. Nagyhirű festőiskoláját számos külföldi művész, a jugoszlávok közül Sava Šumanović és Milan Konjo-
vić látogatta. Jelenleg is fest és tanít.

A szaharai francia művészeti expedíciót ő vezette. Az expedíció munkájáról a »les Nouvelles littéraires« című irodalmi hetilap 1957 december 5-i számában cikkben számolt be. E cikket közöljük kivonatos fordításban mai számunkban. A cikkben említett képzőművészeti anyagot e hónapban állították ki Párizsban.